

Warszawa, 12 grudnia 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPU.E.920.220.2014 / 17/JS

dot.: ENM-015-198-14 z 4.12.2014 r.

Pan
Piotr Paweł Bauć
Przewodniczący
Komisji Edukacji, Nauki i
Młodzieży
Sejm RP

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych ujętego w sprawozdaniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (druk nr 2980), wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z przedłożonym sprawozdaniem Komisji pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. Przedłożony projekt ustawy zawiera szereg przepisów zawierających niedookreślone pojęcia (np. art. 12 ust. 1 odwołuje się do doświadczeń życiowych zwierzęcia, art. 12 ust. 2 do wyjątkowych przypadków, art. 45 ust. 1 pkt 3 o ustalonych metodach). Jakkolwiek zmiany te odpowiadają brzmieniu odpowiednich przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/63/UE z dnia 22 września 2010 r. w sprawie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych, to należy zauważyć, że prawidłowa transpozycja dyrektywy powinna polegać nie tyle na zgodności literalnej prawa krajowego z przepisami unijnymi, co przede wszystkim na zapewnieniu skuteczności wynikających z dyrektywy norm. Oznacza to, że przepisy krajowe mające na celu transpozycję aktów prawa unijnego, aby mogły być stosowane i egzekwowane w praktyce, powinny zostać skonkretyzowane. Powstaje zatem wątpliwość, czy ww. przepisy, w związku z użyciem niedookreślonych sformułowań, będą mogły być skutecznie stosowane w praktyce. W związku z tym, że rządowy projekt ustawy skierowany do Sejmu nie posługiwał się w tym zakresie takimi pojęciami, rozważenia wymaga powrót do zaproponowanych w nim rozwiązań.

2. W odniesieniu do nowego art. 14 ust. 2 projektu ustawy zabraniającego stosowania zabiegów uniemożliwiających zwierzętom poddawanych procedurom wydawanie głosu chciałbym zauważyć, że regulacja ta może być uznana za bardziej rygorystyczny środek krajowy w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2010/63/UE. Zgodnie z tym artykułem państwa członkowskie mogą utrzymywać przepisy obowiązujące w dniu 9 listopada 2010 r. służące szerszej ochronie zwierząt niż te zawarte w ww. dyrektywie. Warunkiem zastosowania tego artykułu jest obowiązywanie takich przepisów w ww. dacie oraz powiadomienie o nich

Komisji Europejskiej przed 1 stycznia 2013 r. W przypadku braku zachowania wyżej określonego trybu, pozostawienie ww. przepisu w projekcie ustawy może budzić wątpliwości co do zgodności z prawem UE.

3. Art. 33 ust. 6 projektu ustawy przewiduje, że w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw nauki udostępniane jest m.in. roczne sprawozdanie z kontroli hodowców, dostawców i użytkowników w zakresie prowadzonej przez nich działalności objętej wpisem do rejestru, o którym mowa w art. 60 projektu ustawy. Z kolei zgodnie z projektowanym art. 36 ust. 5 do udostępniania nietechnicznych streszczeń doświadczeń stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej. W związku z tym, że ww. art. 36 ust. 5 nie wskazuje, że chodzi również o raporty z kontroli, wątpliwości budzić może czy przy takiej redakcji ww. artykułów przepisy prawa autorskiego oraz prawa własności przemysłowej będą miały zastosowanie również do publikacji raportów z kontroli podmiotów objętych zakresem projektowanej ustawy. Należy zauważyć, że w przypadku publicznego udostępniania takich raportów, powinno to odbywać się z poszanowaniem ochrony własności intelektualnej i informacji poufnych. Na ten aspekt zwraca uwagę także Komisja Europejska w wytycznych dotyczących przeprowadzania kontroli na podstawie dyrektywy 2010/63/UE (http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/endorsed_inspection_enforcement.pdf, str. 17).

4. Art. 45 ust. 2 pkt 9 projektu ustawy przewiduje, że do wniosku, który dotyczy doświadczeń określonych w projektowanym art. 42 ust. 1 dołącza się także informację, o której mowa w projektowanym art. 43 ust. 1 pkt 10 (wskazanie planowanych do zastosowania u zwierząt wykorzystywanych w doświadczeniu rodzajów znieczulenia, produktów leczniczych lub produktów leczniczych weterynaryjnych o działaniu przeciwbólowym). Rozwiązanie to powoduje, że w zakresie wymagań uproszczona procedura administracyjna, o której mowa w art. 42 dyrektywy 2010/63/UE (i której dotyczy art. 45 projektu ustawy) zbliżona jest do zwykłej procedury złożenia wniosku, określonej w art. 43 projektu ustawy. Zgodnie z motywem 45 do preambuły do dyrektywy 2010/63/UE „z uwagi na rutynowy lub powtarzalny charakter niektórych procedur celowe jest umożliwienie takiej regulacji, która pozwoli państwom członkowskim na wprowadzenie uproszczonej procedury administracyjnej do oceny projektów przewidujących takie procedury, pod warunkiem że spełnione zostaną określone wymogi ustanowione w niniejszej dyrektywie”. Wymogu podawania rodzajów znieczulenia i produktów leczniczych we wniosku o przeprowadzenie tego rodzaju doświadczenia nie przewiduje art. 42 dyrektywy 2010/63/UE.

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy ujęty w sprawozdaniu Komisji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwag zawartych w niniejszej opinii.

Z poważaniem
Ministra Spraw Zdravotnych

Podsekretarz stanu
Arthur Vondra

Do wiadomości:

Pani Lena Kolarska-Bobińska
Minister Nauk i Szkolnictwa Wzrznego